

การพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย

A Development of Media on Intervention Activity Based for Early Childhood

วิจิตรตา โพ๊ะฮง¹ สุพัทธา ฟักอ่อน²Wijitta Pohong¹ Supatta Fak-on²¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Lecturer, Major of Special Education, Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University,

E-mail: Wijitta.apeu@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Lecturer, Major of Educational Psychology,

Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University,

E-mail: pupooedu@aru.ac.th

Received: February 17, 2021; Revised: February 23, 2021; Accepted: March 18, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้สื่อที่ใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับปฐมวัยชั้นอนุบาล 1 - 2 โรงเรียนวัดบ้านอ้อ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งหมดจำนวน 18 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อนวัตกรรม และผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล จำนวน 8 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานกิจกรรม จำนวน 12 กิจกรรม และแบบบันทึกพฤติกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 และวิเคราะห์ความแตกต่างของพัฒนาการก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent ผลการวิจัย พบว่า (1) กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.29/85.55 และ (2) นักเรียนมีพัฒนาการหลังการจัดกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสูงขึ้นจากก่อนการจัดกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน เด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this experimental research were 1) to develop the media using intervention activity based for preschool children at 80/80 criterion standard; and 2) to study the efficiency of media using intervention activity based for preschool children. The population was comprised of 18 preschool children in kindergarten year 2-3, Banaor school, Phak Hai district, Phranakhon Si Ayutthaya province, selected by using a purposive sampling technique. There were 8 key informants who were experts in many dimensions namely the psychology, early childhood education, media innovation, and measurement and evaluation. The research instruments consisted of 1) the 12-intervention activities, and 2) the behavior form. The data

were analyzed by the efficiency criteria (E_1/E_2), and the difference between before and after the learning activity. The statistics was t-test for dependent samples. The research findings were as follows: 1. The intervention activity based for preschool children had efficiency of 86.29/85.55. 2. The students' development from posttest scores was significantly higher than the pretest score at .05 level.

Keyword: Intervention activity based, Preschool children

บทนำ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันผู้สอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านความคิดและสติปัญญาของเด็กปฐมวัยนั้น ควรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า รวมไปถึงการเคลื่อนไหว ทักษะการสื่อสาร และที่สำคัญการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย จะพบว่า เป็นการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทักษะทางด้านการมอง การฟัง และการสัมผัส โดยผ่านการจัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลาย นอกจากนี้ปัจจุบันเด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับการสร้างและส่งเสริมพัฒนาการในแต่ละด้าน ทั้งพัฒนาการทางร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสังคมและพัฒนาการด้านสติปัญญา อีกทั้งเด็กในระดับปฐมวัยซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือ เด็กในช่วงวัยนี้มีความสนใจในรายละเอียด ชอบสำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบซักถามเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ชอบการทดลอง เด็กจึงควรที่จะได้รับวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติการเรียนรู้กับพัฒนาการตามช่วงวัย (ชลธิษ สมาธิโต, 2562: 115) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้มีบทบาทในการสร้างสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการนั้น ก็เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของการพัฒนาทางสติปัญญา ที่ควรส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็กตั้งแต่วัยเยาว์ และยิ่งไปกว่านั้นถ้าเด็กได้รับสิ่งแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้ในทุก ๆ ด้าน เด็กจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับประสบการณ์ใหม่หรือสิ่งแวดล้อมใหม่ได้อย่างราบรื่น สำหรับเด็กปฐมวัยในทุก ๆ วันของชีวิตจะเป็นวันของการเรียนรู้ เนื่องจากเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เริ่มก้าวเข้าสู่โรงเรียน สังคมแห่งการเรียนรู้ของเด็กเป็นสังคมที่แปลกใหม่ สังคมส่วนใหญ่ทำให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้น จึงจำเป็นที่เด็กจะต้องเรียนรู้และปรับตัวเพื่อที่จะได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เด็กในวัยนี้จึงควรที่จะได้รับการกระตุ้นด้วยการจัดกิจกรรมที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการด้านการคิดและปัญญาให้มากขึ้น

กิจกรรมที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน คือ เครื่องมือช่วยสอนที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ที่ครูใช้สอนเด็ก การเลือกใช้สื่อที่มีอยู่หลากหลายได้อย่างเหมาะสม ทั้งเหมาะสมกับวัยและเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาความรู้ที่ผู้สอนต้องการสื่อได้รวดเร็วและดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดนุชา สลึงค์, ประกอบเกียรติ อัมศิริ, และกานต์ ทองทวี, 2561: 135-136) ที่กล่าวว่า ผู้สอนจำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และยังเป็นการฝึกการฟังและการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น หรือการแสดงบทบาทสมมติเพื่อสร้างการรับรู้และเข้าใจบทบาทตนเองสำหรับเด็ก กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการจึงเป็นหนึ่งในวิธีที่ช่วยในการสอนเพื่อสามารถพัฒนาเด็กได้ทั้ง 4 ด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ของเด็กในช่วงชั้นปฐมวัยช่วงอายุระหว่าง 3-6 ปี ซึ่งอยู่ใน ตรงตามที่ Erikson (Erikson H. Erikson, 1968) นักจิตวิทยาชาวเยอรมัน ได้กล่าวว่า เด็กในวัยนี้สามารถสร้างจินตนาการของตนเองขึ้นมาได้และมีความคิดริเริ่มเป็นของตนเอง อยากทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง การเล่นและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กในวัยนี้จึงมีความสำคัญ เนื่องจากเด็กใช้ของเล่นทั้งหลายแทนจินตนาการ เด็กในวัยนี้ต้องการความมีอิสระโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ มีการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดตน เด็กจะชอบซักถามสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองอยากรู้ ชอบที่จะสำรวจสิ่งต่าง ๆ ถ้าเด็กได้รับ การส่งเสริมที่ถูกต้อง คือ ถ้าผู้ปกครองให้เด็กได้คิดหรือแสดงความสามารถที่เด็ก ๆ มี ไม่ว่าจะสำเร็จหรือไม่ก็ตาม จะเป็นการเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้แก่เด็ก ซึ่งกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการมีในหลากหลายกิจกรรม และทุก ๆ กิจกรรม เด็กจะได้รับการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น

พัฒนาการทางร่างกายเด็กจะได้พัฒนาในเรื่องของกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก พัฒนาการด้านอารมณ์ เด็กจะได้เรียนรู้เรื่องการควบคุมอารมณ์ จัดระบบความคิด พัฒนาการด้านสังคม เด็กจะได้เรียนรู้เรื่องการเข้าสังคมและรวมไปถึงในเรื่องของพัฒนาการด้านสติปัญญา เด็กจะได้เรียนรู้เรื่องของจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับเด็กในทุกช่วงวัย จะเห็นได้ว่าการพัฒนาสื่อกระตุ้นพัฒนาการ สามารถที่จะพัฒนาความพร้อมด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครบทั้ง 4 ด้าน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งเลือกศึกษาจากโรงเรียนวัดบ้านอ้อ ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก และทางโรงเรียนยังขาดในเรื่องของสื่อการจัดการเรียนการสอนที่จะนำไปใช้พัฒนาเด็กได้อย่างสมบูรณ์แบบ เนื่องจากสื่อการสอนของทางโรงเรียนยังไม่มีหลากหลาย และจำนวนบุคลากรยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการพัฒนาเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ (มานิตา เลิศปัญญา, 2562: 575) ที่กล่าวว่า เด็กส่วนใหญ่ยังขาดการพัฒนาทางด้านความคิด และเนื่องจากครูผู้มาจัดกิจกรรมให้กับเด็กระดับปฐมวัยนั้นส่วนมากยังขาดทักษะความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ ที่จะสามารถพัฒนาความคิดของเด็กให้มีพัฒนาการด้านความคิดให้สูงขึ้นได้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวจะสามารถช่วยพัฒนาเด็กได้ครบทั้ง 4 ด้านของพัฒนาการ เพื่อที่จะนำผลการศึกษาจากการทดลองไปใช้ประโยชน์และเป็นแนวทางแก่ครูและผู้ปกครอง ในการนำวิธีการนี้ไปใช้จัดกิจกรรมและส่งเสริมเด็กปฐมวัยต่อไป และยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้สื่อให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนนั้น ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีที่ช่วยกระตุ้นให้โรงเรียน ครูผู้สอนและผู้เรียน ใช้สื่อและนวัตกรรมในการส่งเสริม การเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งถ้าผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้สื่อได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการสอนแล้ว ก็จะช่วยให้ผู้เรียน มีความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้นตามไปด้วย

วัตถุประสงค์

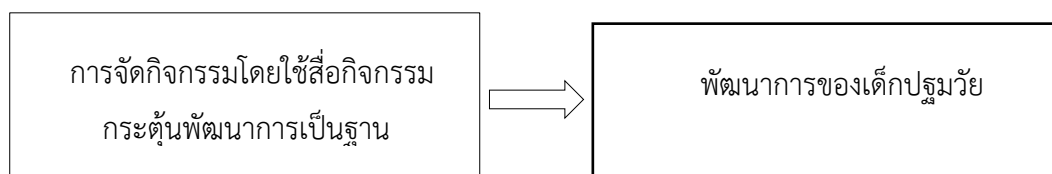
1. เพื่อพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อศึกษาผลการใช้สื่อที่ใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย

สมมติฐานการวิจัย

1. กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
2. เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะช่วยส่งผลให้เด็กเกิดการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา มีความคิดสร้างสรรค์ มีความฉลาดทางอารมณ์ และมีทักษะทางด้านภาษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กระดับปฐมวัยชั้นอนุบาล 1 - 2 รวมทั้งหมดจำนวน 18 คน โรงเรียนวัดบ้านอ้อ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ 1) แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย 2) โปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน จำนวน 12 โปรแกรม และ 3) แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย ใช้สำหรับสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนระหว่างเข้าร่วมกิจกรรมในโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน ในแต่ละครั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกระตุ้นพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมครั้งถัดไป โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. โปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน โดยนำทฤษฎีพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานประกอบไปด้วย ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาตามแนวคิดของเพียเจต์ และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของบันดูรา ในการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน

1.2 พัฒนาโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน โดยยึดนำแนวคิด ทฤษฎี ซึ่งประกอบไปด้วยทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาตามแนวคิดของเพียเจต์ และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura มาเป็นฐานในการใช้พัฒนาโปรแกรม เพื่อที่จะทำให้โปรแกรมมีความสมบูรณ์และมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

1.3 ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการพัฒนาให้ครอบคลุมกับนิยามศัพท์เฉพาะและครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการพัฒนาที่ใช้ฝึกในแต่ละครั้ง จำนวน 12 ครั้ง ทดลองทั้งหมด 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 50 นาที ในช่วงเวลา 10.00-10.50 น. โดยโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานประกอบด้วย กิจกรรม Colorful Wheel กิจกรรม Line ran animals กิจกรรม กอเอ๋ย...กอไ้ กิจกรรม อะไเอ๋ย...มีผลอยู่ใต้ดิน กิจกรรม ขอเอ๋ย...ขอไข่ กิจกรรม My Cloth กิจกรรม Fruit Fit For Funny กิจกรรม ตามรอยเท้าสัตว์ กิจกรรม The Face Shop กิจกรรม English Alphabet กิจกรรม My Shape กิจกรรม Little Tree ซึ่งแต่ละกิจกรรมมีกรอบรายละเอียด 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 จะเป็นชื่อของกิจกรรม ขั้นตอนที่ 2 จุดมุ่งหมายของกิจกรรม ซึ่งจุดมุ่งหมายมีเพื่อที่จะใช้ในการกำหนดให้เห็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาการเลือกวิธีสอน กิจกรรมการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการทำกิจกรรม จะเป็นการกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมว่าต้องการที่จะให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติผ่านกิจกรรมอย่างไร ขั้นตอนที่ 4 ในส่วนของวัสดุในการทำกิจกรรม เป็นสื่อที่มีความสำคัญ มีการกำหนดขึ้นให้มีความสอดคล้องกับกิจกรรม เพื่อให้ช่วยในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของเด็ก เนื่องจากในทุกขั้นตอนของโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีทั้งสื่อ หนังสือ อุปกรณ์ ให้เด็กได้เรียนรู้ ได้สัมผัส จับต้องสิ่งของรอบตัวอย่างหลากหลาย และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล มีการกำหนดขึ้นเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์ผลของกิจกรรมที่เด็กได้ทำ

1.4 นำโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ โดยโปรแกรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น นำให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้ทำการตรวจสอบความเหมาะสม สรุปผลโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.25, S.D=0.30) ผลการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ ต้องมีปรับแก้และเพิ่มเติมในส่วน of โปรแกรม

การพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน ในส่วนของขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม จากเดิมที่ผู้วิจัยเน้นให้เด็กสร้างสมาธิด้วยการหลับตาเพื่อสร้างสมาธิก่อนเริ่มทำกิจกรรม ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าในส่วนของขั้นนำในการเข้าสู่กิจกรรมที่จะใช้กับเด็กในช่วงปฐมวัย ไม่ควรจะเป็นกิจกรรมที่ทำให้สมาธิด้วยการหลับตา เนื่องจากเด็กปฐมวัย เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ ฉะนั้นการนำเข้าสู่กิจกรรมควรเน้นให้เด็กได้ตื่นเต้นและสนุกสนานด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับเนื้อหา ในส่วนของสื่อที่ใช้ในการทำกิจกรรม ควรเน้นสื่อที่มีภาพชัดเจนและเป็นสื่อที่เด็กสามารถสัมผัสจับต้องได้จริง ใช้คำสั่งให้ชัดเจนที่เด็กสามารถเข้าใจได้ และจากนั้นนำไปโปรแกรมไปทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้โปรแกรมมีความสมบูรณ์และเหมาะสมมากยิ่งขึ้นและสามารถที่จะนำไปใช้พัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพ

1.5 นำโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับเด็กระดับปฐมวัยชั้นอนุบาล 1 - 2 รวมทั้งหมด จำนวน 12 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 การทดสอบประสิทธิภาพรายบุคคล จำนวน 3 คน พบว่ามีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 78.33/67.77 และครั้งที่ 2 การทดสอบประสิทธิภาพรายบุคคล จำนวน 9 คน พบว่ามีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.44/85.18 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556:7) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีการและเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

1.6 นำโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้นก่อนและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ตารางที่ 1 ตัวอย่างโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน

ชื่อ กิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	ขั้นตอนการทำกิจกรรม	วัสดุที่ใช้ใน การทำ กิจกรรม	การประเมินผล
กิจกรรม “Colorful Wheel”	1. เพื่อให้นักเรียน สามารถจำแนกสีที่มีความ แตกต่างและมีความ ใกล้เคียงกันได้ จากวงล้อสีที่ครู กำหนดให้ได้ 2. เพื่อฝึกการใช้ สายตาจากการ สังเกตสิ่งรอบตัว 3. เพื่อให้นักเรียน สามารถฝึกการคิด วิเคราะห์และการ เปรียบเทียบสีได้	1. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกัน ทบทวนเรื่องสีต่าง ๆ พร้อม ให้ความรู้เรื่องศัพท์ ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสี 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำ กิจกรรม Colorful wheel โดยผู้วิจัยแจกวงล้อสีพร้อม ตัวหนังสือต่าง ๆ ให้นักเรียน แต่ละคนจับคู่สี โดยการหนีบ ตัวหนังสือกับวงล้อสีในช่องที่ เป็นสีเดียวกัน 3. ให้นักเรียนทำกิจกรรม ระบายสีบนจานกระดาษให้ ตรงกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ	1. รูปภาพ ประกอบการ สอน 2. อุปกรณ์วง ล้อสีและจาน กระดาษ	1. การรู้จักวิธีการเลือกใช้แถบสี หนีบ ไปที่วงล้อสีเป็นไปตามขั้นตอนการทำ ของนักเรียน 2. นักเรียนสามารถจำแนกสีที่มีความ แตกต่างและมีความใกล้เคียงกันได้ จากวงล้อสีที่ผู้วิจัยกำหนดให้ได้ 3. นักเรียนสามารถบอก ความสัมพันธ์ของตำแหน่งวัตถุโดย การจับคู่สี แล้วหนีบตัวหนังสือกับวง ล้อสีในช่องที่เป็นสีเดียวกัน 4. นักเรียนสามารถเรียงลำดับของสี แต่ละแถวที่มีลักษณะสีที่เข้มที่สุดไป หาสีที่มีลักษณะเข้มน้อยที่สุดได้

2. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมตามโปรแกรมการพัฒนาสื่อ โดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมเด็กในโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน

2.2 สร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมเด็กในโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาและปรับปรุงมาจากแบบบันทึกการสังเกตของ ปรีชา ปันเกิด (2557: 81) มาปรับใช้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมเด็กในโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน และนำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาเนื้อหา ความสอดคล้องและเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย การดำเนินกิจกรรม สื่อและการประเมินผล จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Congruence) ซึ่งผลการพิจารณาพบว่า ทุกข้อคำถามมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงคัดเลือกไว้แล้วนำไปทดลองใช้ต่อไป

2.3 นำแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมเด็กในโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนกับเด็กระดับปฐมวัยชั้นอนุบาล 1 - 2 ที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อพิจารณาคำความเชื่อมั่น ผลการพิจารณา พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 ซึ่งผ่านเกณฑ์พิจารณา

2.4 นำแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และนำไปใช้ในการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบสังเกตพฤติกรรม (รายการจุด)

แบบใช้ตามการทดลอง กิจกรรมการสังเกตพฤติกรรมเด็กวัยเรียน ๓-๖ ปี

ชื่อ-สกุล _____ ชื่อ _____ เลขที่ _____

ผู้สังเกต: ไรดาณันท์ พงษ์พานิช ✓ ผู้สังเกตต้องมีความเป็นมืออาชีพ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 1 คะแนน พิจารณา สังเกตพฤติกรรมจุดที่

คะแนน 2 คะแนน พิจารณา สังเกตพฤติกรรมจุดที่

คะแนน 3 คะแนน พิจารณา สังเกตพฤติกรรมจุดที่

คะแนน 4 คะแนน พิจารณา สังเกตพฤติกรรมจุดที่

คะแนน 5 คะแนน พิจารณา สังเกตพฤติกรรมจุดที่

คะแนน 6 คะแนน พิจารณา สังเกตพฤติกรรมจุดที่

คะแนน 7 คะแนน พิจารณา สังเกตพฤติกรรมจุดที่

คะแนน 8 คะแนน พิจารณา สังเกตพฤติกรรมจุดที่

คะแนน 9 คะแนน พิจารณา สังเกตพฤติกรรมจุดที่

คะแนน 10 คะแนน พิจารณา สังเกตพฤติกรรมจุดที่

รายการสังเกต	ข้อคำถาม	1	2	3	4	5	หมายเหตุ
1. กิจกรรม "Colorful cloth"	1. เด็กสามารถบอกชื่อของสีจากภาพได้หรือไม่						
	2. เด็กสามารถบอกชื่อของสีจากภาพได้หรือไม่						
	3. เด็กสามารถบอกชื่อของสีจากภาพได้หรือไม่						
	4. เด็กสามารถบอกชื่อของสีจากภาพได้หรือไม่						
	5. เด็กสามารถบอกชื่อของสีจากภาพได้หรือไม่						
2. กิจกรรม "Colorful cloth"	1. เด็กสามารถบอกชื่อของสีจากภาพได้หรือไม่						
	2. เด็กสามารถบอกชื่อของสีจากภาพได้หรือไม่						
	3. เด็กสามารถบอกชื่อของสีจากภาพได้หรือไม่						
	4. เด็กสามารถบอกชื่อของสีจากภาพได้หรือไม่						
	5. เด็กสามารถบอกชื่อของสีจากภาพได้หรือไม่						

ภาพ 1 ตัวอย่าง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน

เมื่อผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย และปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบเร่งรัดกับคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1) ระยะก่อนการจัดกิจกรรมผู้วิจัยได้มีการสร้างความคุ้นเคยกับเด็กซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ก่อนการจัดกิจกรรม เมื่อเด็กเริ่มปรับตัวได้และมีความพร้อมในการทำกิจกรรม ผู้วิจัยจึงให้ กลุ่มตัวอย่างเริ่มทำกิจกรรม
- 2) ระยะจัดกิจกรรม ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมโดยให้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ ใช้เวลา วันละ 50 นาที ในช่วงเวลา 10.00-10.50 น. รวมระยะเวลาในการจัดกิจกรรม จำนวน 12 ครั้ง
- 3) ระยะหลังการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน และผลพัฒนาการของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสื่อกิจกรรม โดยใช้สถิติการตรวจสอบประสิทธิภาพ E_1/E_2
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรม โดยใช้สถิติทดสอบ t

แบบ dependent

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย ผลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย ที่นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ 80/80 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงประสิทธิภาพของสื่อโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย จากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง (n=18)

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ประสิทธิภาพ
คะแนนแบบฝึกกิจกรรม	60	932	51.77	86.29
คะแนนแบบทดสอบหลังกิจกรรม	30	462	25.66	85.55

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของสื่อโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย มีค่าประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้ ค่าประสิทธิภาพ (E_1) เท่ากับ 86.29 และค่าประสิทธิภาพ (E_2) เท่ากับ 85.55 แสดงว่าสื่อโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการใช้โปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย จากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลการใช้โปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัยจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	t	Sig
ก่อนการจัดกิจกรรม	3.3272	.50543	11.889	.000
หลังการจัดกิจกรรม	1.7222	.20504		

df = 17

จากตารางที่ 3 พบว่า มีค่า t เท่ากับ 11.889 และมีค่าทดสอบนัยสำคัญเท่ากับ 0.00 แสดงว่าหลังการจัดกิจกรรมเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า หลังการจัดกิจกรรมเด็กปฐมวัย มีพัฒนาการสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย มีคุณภาพสามารถนำไปใช้กับเด็กปฐมวัยได้ อีกทั้งสื่อที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นยังช่วยส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการสติปัญญาของเด็กได้โดยผ่านการทำกิจกรรมที่หลากหลาย โดยโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน ที่สร้างขึ้นเด็กจะได้เรียนรู้ทักษะทางภาษา การฟัง การพูด การอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มลทพร พันธุ์แก้ว (2562:บทคัดย่อ) ที่ได้กล่าวว่า จากการศึกษาพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า กิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถที่จะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีมากขึ้น เด็กมีความสุขกับการเรียนมากขึ้น เพราะแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีส่วนช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งตรงตามทฤษฎี Erikson H. Erikson (1968) นักจิตวิทยาชาวเยอรมัน ได้กล่าวว่า เด็กในวัยนี้สามารถที่จะสร้างจินตนาการของตนเองขึ้นมาได้และมีความคิดริเริ่มเป็นของตนเอง อยากทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เด็กในวัยนี้ต้องการความมีอิสระโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ มีการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดตน เด็กจะชอบซักถามสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองอยากรู้ ชอบที่จะสำรวจสิ่งต่าง ๆ ซึ่งสื่อการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์กิจกรรม เป็นเรื่องที่สำคัญในการสร้างการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็ก เช่น การพัฒนาในเรื่องของการสื่อสาร การเข้าสังคมและรวมไปถึงในเรื่องของสติปัญญาช่วยเสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับเด็กในทุกช่วงวัย

โปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน ผลของโปรแกรม พบว่าโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือเด็กปฐมวัย มีพัฒนาการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยหลังได้รับสื่อกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สามารถกระตุ้นพัฒนาการของเด็กได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมที่ใช้สื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน ในการจัดโปรแกรมเพื่อที่จะพัฒนาเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 2 โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ทบทวนเนื้อหาความรู้จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ที่สอดแทรกผ่านสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการ ซึ่งสำหรับขั้นการดำเนินกิจกรรมของโปรแกรมจะประกอบไปด้วย ขั้นนำ ขั้นดำเนินกิจกรรม และขั้นสรุปผล โปรแกรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจึงส่งผลทำให้เด็กเกิดความชำนาญ ช่วยพัฒนาเด็กให้คิด ได้วางแผน สังเกต ซึ่งการที่เด็กได้ลงมือทำ จะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการที่สูงขึ้น อีกทั้งโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน ยังมีความสัมพันธ์กับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) สุรางค์ ไควดระกุล (2554: 253-248) เนื่องจาก สื่อการเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ซึ่งในชีวิตประจำวันเด็ก ๆ เกิดการเรียนรู้จากการเลียนแบบโดยไม่รู้ตัว เด็ก ๆ จะได้เรียนผ่านสื่อ ซึ่งเด็กจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่องของแรงจูงใจ การจดจำ และการคิด การเชื่อมโยงให้เกิดขึ้นในใจ และถ่ายทอดออกมาให้คนอื่นรับรู้ได้ โดยกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เด็กจะสามารถมีพัฒนาการที่ดีมากขึ้น ผู้วิจัยจะพัฒนาให้เด็กได้รับความรู้และฝึกทักษะจากกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์ที่สัมผัสจับต้องได้จริงอย่างหลากหลายรูปแบบ

โปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน เป็นโปรแกรมที่ใช้สื่อกิจกรรม เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ช่วยสร้างความสนใจของเด็ก เพราะนอกจากจะเป็นการทบทวนในสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้จากกิจกรรม ยังเป็นการใช้สื่อกิจกรรมฝึกทักษะที่ต้องการจะสอนและเด็กยังได้พัฒนาการทางด้านภาษาได้ดีมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ภัคนันท์ ยอดสิงห์ (2560: บทคัดย่อ) ที่ได้กล่าวว่า สิ่งที่จะช่วยในการเรียนรู้ของเด็กคือสื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การออกแบบสื่อกิจกรรมการเรียนรู้ประเภทเกมการ์ด ส่งผลให้พัฒนาการทางด้านภาษา มีพัฒนาการที่ดีมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้เด็กได้ฝึกกระบวนการพัฒนาทางสติปัญญา การสังเกต และการจดจำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ศูนย์ฝึกอบรมและแพทยศาสตรศึกษา (2562: บทคัดย่อ) ที่ได้กล่าวว่า เด็กที่ได้การกระตุ้นพัฒนาการด้วยโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอายุ 3-5 ปี มีพัฒนาการในภาพรวมดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการทดลอง โดยเฉพาะพัฒนาการทางด้านการคิดและสติปัญญา

จากกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน จะเห็นได้ว่า สื่อกิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ สำหรับเด็กได้เป็นอย่างมาก เนื่องจากในทุกขั้นตอนของโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีทั้งสื่อการเรียนรู้ที่เด็กสามารถสัมผัสได้จริง อุปกรณ์การเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นพัฒนาการได้อย่างหลากหลาย ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของนุชฤดี รุ่ยใหม่ (2556 : บทคัดย่อ) ที่ได้กล่าวว่า สื่อเพลง และบัตรภาพทวิภาษาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเปรียบเทียบพัฒนาการทางด้านภาษา และทักษะการพูด พบว่า สื่อการเรียนรู้ที่เด็กได้สัมผัสได้จริง ทำให้เด็กมีความเต็มใจที่จะเรียนรู้ และจดจำได้ดีมากยิ่งขึ้น

สำหรับระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย ยังเป็นช่วงระยะเวลาที่มีความเหมาะสมในการที่จะพัฒนาเด็กให้ได้รับความรู้ได้อย่างหลากหลาย เนื่องจากผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาให้เด็กทำกิจกรรม 10.00-10.50 เนื่องจากในช่วงปฐมวัย เด็กสามารถจดจ่อต่อกิจกรรมที่ครูสอนได้ 10-15 นาที และหลังจากเวลาที่เหลือเด็กจะได้พัฒนานตนเองผ่านสื่อกิจกรรมที่ส่งเสริมกระตุ้นพัฒนาการเป็นลำดับขั้น นอกจากนั้นโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการยืดยานแนวคิด ทฤษฎีทางจิตวิทยา ซึ่งประกอบไปด้วยทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาตามแนวคิดของเพียเจต์ และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของบันดูรา มาเป็นฐานในการใช้พัฒนาโปรแกรม เพื่อที่จะทำให้โปรแกรมสื่อกิจกรรมมีความสอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัยของเด็ก และมีความสมบูรณ์ อีกทั้งยังมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เพื่อให้สื่อกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานของเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนา สถานศึกษาควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมไปใช้หรือเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการสำหรับเด็กต่อไป
2. การจัดโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน ควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม โดยจัดสถานที่สำหรับการทำกิจกรรมให้มีการหยิบใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างสะดวกเพียงพอกับความต้องการของเด็ก ไม่มีเสียงดังจากภายนอกเข้ามารบกวนสมาธิของเด็กในระหว่างทำกิจกรรม
3. ก่อนการเริ่มทำกิจกรรม ผู้วิจัยจะต้องมีความมั่นใจว่าตัวเด็ก ว่าเด็กแต่ละคนสามารถที่จะเข้าใจในกระบวนการและวิธีการของกิจกรรมเป็นอย่างดี และหากพบว่าเด็กยังไม่เข้าใจ ผู้วิจัยควรสาธิตให้เด็กดูเป็นตัวอย่างเป็นรายบุคคล เพื่อให้เด็กเข้าใจและปฏิบัติตามกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม
4. ในช่วงของการทำกิจกรรม ผู้วิจัยควรสร้างความคุ้นเคยกับเด็กให้เป็นบรรยากาศของความเป็นกันเอง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กมีความมั่นใจในการทำกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน ในระดับชั้นอื่น เช่น ชั้น ประถมศึกษาตอนต้น หรือในกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาการจัดโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน โดยใช้สื่อประกอบอื่น เช่น สื่อดิจิทัล สื่อสังคมมิติ เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาการจัดโปรแกรมการพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน โดยผ่านกิจกรรม การเคลื่อนไหวทางร่างกายเป็นหลัก เช่น กิจกรรมนันทนาการสำหรับเด็กปฐมวัย หรือกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ชลธิศ สภาหิต. (2562, มกราคม-กุมภาพันธ์). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร. 39 (1). 113-129.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มกราคม-มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5 (1). 7-20.
- ดุษฎี สลึงค์, ประกอบเกียรติ อิมศิริ, และ กานต์ ทองทวี. (2561, กรกฎาคม-ธันวาคม). การพัฒนาสื่อการสอน เรื่องการรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. วารสารวัดผลการศึกษา. 35 (98). 133-149.
- นุชฤดี รุ่งใหม่. (2556). การพัฒนาทักษะการพูดและการรู้คำศัพท์ของเด็กปฐมวัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยใช้กิจกรรมร้องเพลงและสื่อทวิภาษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ.
- ปรีชา ปันเกิด. (2557). การใช้กิจกรรมการเล่นบอลเพื่อพัฒนามิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.
- ภักดิ์นันทน์ ยอดสิงห์. (2560). การออกแบบสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของเด็กอายุ 3-6 ปี. ศิลปนิพนธ์. (ศิลปประยุกต์). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- มลทพร พันธุ์แก้ว. (2562, มกราคม-มิถุนายน). การศึกษาพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน. วารสารครุพิบูล. 7 (1). 97-107.
- มานิตา เลิศปัญญา. (2562, มีนาคม). การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ตามทฤษฎีสมองเป็นฐานผสานแนวคิด การใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1. รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 6 ประจำปี พ.ศ.2562 “สังคมผู้สูงวัย: โอกาสและความท้าทายของอุดมศึกษา”. วิทยาลัยนครราชสีมา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ศูนย์ฝึกอบรมและแพทยศาสตรศึกษา. (2562). ประสิทธิภาพของโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอายุ 3-5 ปี. ศูนย์ฝึกอบรมและแพทยศาสตรศึกษาศูนย์อนามัยที่ 5 จังหวัดราชบุรี.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2554). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bandura, A. Social foundation of thought and action: A Social cognitive theory. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1968.
- Erikson, E. Identity: Youth, and Crises. New York: Norton, 1968.